

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 43	Utkommer hver måned	April 1934	Utgiver og redaktør: Sogneprest Slaattelid Davik	5. årg.
--------	---------------------	------------	--	---------

Morgenbønn.

I faderens og sønnens og den hellige ånds navn. Amen.

Jeg takker dig, min himmelske fader, ved Jesus Kristus, din kjære sønn, at du denne natt har bevaret mig mot enhver skade og fare, og jeg ber dig at du også denne dag vil verne mig mot synden og alt det onde, så at hele mitt liv og all min vandel kan tekkes dig. Så legger jeg mig selv, mit legeme og min sjel og alt mitt i dine hender; måtte din hellige engel være med mig, så at den onde fiende ikke får nogen makt over mig. Amen.

Hjertets stillhet.

Bare i håp til Gud vær stille
min sjel. (Salme 62, 6).

Hvor ofte vårt hjerte hungrer etter stillhet! Menneskelivet er blitt så urolig, for-kavet og forjaget, så fullt av oprivende uro! Det er sandelig ikke lett under all denne larm å bevare hjertets stillhet og fred. Verdens forvirrende kav er nemlig ikke — som det er blitt påstått — bare det rikt pulse-rende livs ytringsformer. Livet utfolder sig i sin eiendommelige mangfoldighet dog på en mere harmonisk måte! Livet kan være yrende, gjærende, sprettende og fullt av av-veksling, men det virker ikke splittende og ufredelig. Det tar ikke på nervene. — Da er det ganske anderledes med nutidens menneskeliv. Det er rastløst, det er dis-harmonisk, det formelig trækker en i stykker. Det mere normale menneskeliv og naturlivet kan stundom gi likefrem ro og lise. Jeg hadde den lykke en del år å leve under enkle forhold og i naturens majestetiske fred — og følte velsignelsen derved. Jeg husker fra mine barneår hvorledes min gamle tante

kunde sitte stille ved vinduet i stuen og synge en gammelmodig sang hvis første vers lød så:

»Mens månen vandrer på himlen blå
og titter inn gjennom ruten,
da tenker jeg og stundom så
og banker sakte på ruten:
Hvor du er lykkelig du måne klare
som kan så høit over jorden fare
og blott se på, og blott se på.«

Dengang syntes jeg sangen lød underlig og vemodig klagende, og jeg skjønte ikke stemningen. Nu forstår jeg den, tror jeg.

Hvor er stillheten å finne? *Bare i håp til Gud.* Man kan forsøke andre veier, andre måter. Mange har prøvet dem. De førte ikke til målet. De gir ikke dette vanskelige, dette evighetshungrige, dette hikende hjerte fred. Det gir Gud alene. For han er klippe, han er frelse, han er borg så hjertet ikke rokkes meget. La oss derfor ikke fristes av lokkende tilbud og tilrop: Kom hit, her bydes lægedom for det av ufreden syke hjerte! Å — ingen mennesker har utpønset og sammensatt noen fredens livseleksir. Disse tilbud holder ikke hvad de lover. De blir tunge skuffelser for dem som stoler på dem. Nei — bare i håp til Gud vær stille, min sjel! La alt ditt håp, både for dette og det hinsidige liv, være bygget på Gud, på hans nåde som i Kristus har funnet sitt klare og sterke uttrykk, og be om at Helligånden må hjelpe dig til den tro som klamrer og klynger sig ene og alene til Gud og hans nåde.

Da fikk du fred, da fant du sted
for dine trette fotefjed
endog det varte lenge. Amen.

Fra »Bud og Hilsen«.

Norsk bondesalme.

Gud velsigne Norges jord
under sneens kolde dekke.
Vinteren er lang her nord,
men din sol vil våren vekke.
Giv oss alle daglig brød,
frels vårt folk av savn og nød.

Gud velsigne Norges jord,
vi vil plante, vi vil pløie.
Vi vil tro ditt skaperord,
ærlig yde strev og møie.
Du skal give daglig brød,
frelse oss av savn og nød.

Gud velsigne Norges jord
når vi sæden ut skal bære.
Eng og aker rikt i flør,
skjønn kan Nordens sommer være.
Gud du giver daglig brød
frelser oss av savn og nød.

Gud velsigne Norges jord
at den bærer gylden grøde.
O hvor er din miskund stor,
glade vi skal høsten møte.
Takk o Gud for daglig brød!
Takk for hjelp av savn og nød!

Gud velsigne Norges jord,
lat vårt folk ditt folk få være.
Vis oss Gud din nådes spor,
dig at dyrke, dig at ære.
Mett vår sjel med livets brød,
frels vårt folk i liv og død.

Prost Sigvard Nielsen.

Andakt og praksis.

Vi anser gjerne våre andaktsstunder, vår bønn og vår lesning for særskilt kristelige stunder i vårt liv, som oasen i det prosaiske dennesidige i tilværelsen. Men der er ikke nogen øieblikke som er mer kristelige enn andre, fordi om jeg da med min bevissthet beskjæftiger mig med det kristelige. De kristelige tider i mitt liv er inne, når ånden arbeider med mig. Det kan like meget være når jeg sitter i diskusjon i et skolestyre, eller gjør op min selvangivelse, eller er uenig med min kone. Andaktstimene skal holde oss nær til kraftkildene. Men hvordan blir det om de ikke har forbindelse med vårt praktiske liv? Andakten er ikke innsatt, for

at vi nu skal ha en sval og liflig stund, og derefter gå ut til det annet og være som før. Den gamle Schweizer-biskop Frans av Sales innskjerpet, at man for alle ting ikke må bli stående ved »almindelige følelser og en bevegethet i øieblikket«, men at man må omsette slikt i viljebeslutninger. — Biskop Frans legger til noget som er likeså vesentlig: disse beslutninger må ikke være holdt i altfor stor almindelighet (som f. eks. beslutningen om »å bli god« eller at nu skal man »bli anderledes«); der må siktes direkte på noget ganske konkret og spesielt i ens eget liv. Biskop Frans skriver: »Dersom din oppbyggelige betraktning idag har samlet sig om Jesu ord på korset (Fader forlat dem —), så er det sannelig godt om du

1. kan bli *grepet om hjertet* og dypt rørt over, hvad du her er vidne til. Men ennu bedre er det om du

2. kan kjenne, at der i ditt hjerte *opstår et ønske* om, at du selv på samme vis kunde elske dine fiender, tilgi dem og be for dem. Men jeg sier dig, at endog dette har bare litet å bety, dersom du ikke

3. tilføier en *ganske spesiell beslutning*, som f. eks.: Jeg skal sannelig ikke mere være fornærmet på min nabo eller kollega for det han sa om mig sist, eller på N. N. som vistnok forakter mig; nei, jeg vil istedet gjøre det og det, og i dette øieblikk be om tilgivelse fordi jeg har tenkt så ondt.

4. Bakefter andakten gjelder det, at du fastholder dine beslutninger; det vil si, at du på stedet, samme dag, benytter alle leiligheter, små og store, til å *praktisere* dem. Du skal f. eks. denne dag straks søke leilighet til å tale noget godt om dem som ditt hjerte hadde vært imot.«

Altså: Følelsens grepethet må føre til et *ønske* som blir til en *beslutning*, som først har verd når den *praktiseres*.

Efter biskop **Berggrav** i »Kirke og Kultur«.

Våre døde.

9. mars. Magnhild Hansdtr. Kåle, ug. kærtakar, f. 1848 i Breim; alderdom.

11. mars. Apollonius Liljedal Johannesson Rosenlund, tidl. lensmann; f. 1862, hjartefeil.

13. mars. Johan Olsen Benæs, pensjonera lærar og kyrkjiesongar, f. 1843 i Innvik; alderdom.

Efter *dine vegar og dine gjerningar skal du dømast, seier Herren, Herren.*
Esek. 24, 14.

Notisar.

Den 5. mars var det 100 år sidan den gamle Rugsund-kyrkja brann. Det var lynet som slo ned. Ho var bygd ikr. 1650.

Ved fest på Isane 29. desember kom inn kr. 60.50 til indremisjonen.

Til sjukerøktlaget er innkomme: Medlemspengar: Kjøltsdal 45 kr., Reksnes 17, Rugsund 21, Huns-kår 13, Almanning 1, Maurstad 32, Haus 27, Leirgulen 17, Bortne 8, Dombestein 15, Torheim 8, Isane 16, Husevåg 16. — Lodd: Huns-kår, Rug-sund, Haus, Leirgulen, Dombestein, Torheim 5 kr.; Maurstad 5.50; Husevåg 20. — Merke: Huns-kår, Haus, Leirgulen, Dombestein, Torheim 2; Maur-stad 3.10; Rugsund 4; Husevåg 8. — Maiblomar: Maurstad 10, Dombestein 4, Husevåg 19. — Basarar: Davik 130. Reksnes 100. — Overskot av innsamling til sjukekorg Dombestein 17.20.

Rekneskap for sjukerøktlaget 1933. Inn: Eige 1. jan.: I banken kr. 3575.72; i kassa 70.01; ute-stående krav 450, tils. 4095.73. Medlemspengar 467; dagpengar for sjukerøkt 293.50; tilskot til helsesysterløn 200; frå Norske kvinners sanitetsforening 200; heradstilskot 200; basarar og festar 638.15; offer 90.68; maiblomar 130.60; jolelodd 85; merke 32.82; sjukemateriell 61.26; andre inn-komer 164.69; renter i banken 118.05. Tilsaman 6777.48. — Ut: Løn til systrene med persjons-innskot 2105.70; trygdekassa 76.13; husleige 200; husleige rest for 1932 75; årspengar i Nasj.f. og N. k. S. 50; reisekassa 23.25; sjukemateriell 69.36; for jolemerke 10.80; for lodd 29.00; for maiblo-mar 23.50; porto og telefon 43.56; innst. elektr. apparat m. m. 178.78; doktorgransking av skule-born 91; gåve til utlodningi 9; andre utlegg 52.97; avskrive på utestående krav 45. Eige 31 desem-ber: I banken 3108.77; i kassa 104.66; utestående krav 481, tilsaman 3694.43.

Vigde: 20. febr. i Stårheim John Pedersson John-sen, Kjøltsdal, og Synneve Eliasdtr. Loen, Stryn.

16. mars i Totland Monvald Kristiansson Nygård. Gloppen, og Magnhild Jensdtr. Sjølvberg, Soli-bakke. —

19. mars på Flora Olav Abrahamsson Lien og Asta Pedersdtr. Haus, båd Davik.

Biblar får ein billegst ved å verta medlem av bibelselskapet. Årspengane er 50 øre. Ein får 20—25 prosent frådrag i prisen når ein kjøper biblar eller nytestamente på denne måten. Medlemer ma hugsa på å betala årspengane til kasseraren, Kri-sten Askeland.

Av Arne O. Daviknes's legat kan det gjevast hjelp til trengjande sjuke i Davik sokn som ikkje har studnad av det offentlege. Søknader sender ein til soknepresten.

Til heidningmisjonen kom i 1933 inn ved Davik misjonsforening kr. 453.21, og ved Dombestein

forening 50.64. Til Norsk misjonsselskap er sendt 570 kr. heri medrekna offer 1. pinsedag 57 kr. og gåve frå unemnd 60 kr. Til Israelmisjonen og Santalmisjonen er sendt 25 kr.

Presteattestar kostar til vanleg 1 kr. + porto. Ein bør senda inn dette når ein tingar attest, so slepp ein å betala porto tvo gonger.

For 100 år sidan. Døde: 26. april 1834 kårkone Marthe Samsonsdtr. Nave, 72 år. 26. april gård-mann Simen Andersen Ekornbakke, 40 år. 27. april Synneve Noesdtr. Dommesteen, tjenestepike, 68 år.

Gudstenester og sundagspreiker:

2. sund. etter påske, 15. april: Rugsund og Tot-land.
3. sund. etter påske, 22. april: Aalfot og Kjøltsdal.
4. sund. etter påske, 29. april: Davik og Rug-sund.
5. sund. etter påske, 6. mai: Totland og Berle.
- Kristi him.ferdsdag, 10. mai: Aalfot og Kjøltsdal.
6. sund. etter påske, 13. mai: Davik og Eldevik.

Ved alle gudstenester i kyrkjene altfangang um nokon ynskjer det.

Kvittering for kontingent: Hans Daviknes, Gu-stav Sigdestad, Peder O. Totland, Jon Runshaug, lærar Midthjell, Karl K. Sigdestad, Peder M. Sigde-stad, Rasmus O. Myklebust, kyrkjesongar Davik-nes 3 kr. — Samson Etterdal, Erik D. Askeland, Brite Askeland (Hyen), Anna Sjølvberg, Mikkel Gimmetad 2 kr. — O. M. Totland, Botolf Berge 5 kr. — Ivar Havnen, Einar Huns-kår 2.50.

Hjarteleg takk til alle.

Kirkebladet hadde, som ein såg av rekneskapet, eit lite underskot i 1933. Eg vonar at dei som les bladet framleies vil gjeva sin studnad, so det ikkje skal koma til å svelta ihel. Det treng millom 50 og 60 kr. for månaden for å leva. — Og so burde ein skriva meir i bladet enn hittil. Eg ser t. d. i Menighetsbladet for Naustdal (S.f.), at der er fullt upp av innsende stykke. Dersom de har noko på hjarta um oppbyggjelege, kristelege, kyrkjelege, moralske spursmål — skriv i bladet! Unge og gamle! — Og kom so ihug å la meg få melding um basarar o. l. — På denne måten er det, at dette vesle bladet kan fylla den oppgåva som eg trur det har.

Ord um nattverden.

Kyrkjefaderen Ignatius som døydde mar-tyr døden millom 110 og 117 e. Kr. skriv um nattverden: Den er eit lækjemiddel som gjev udøyelegdom, ei motgift mot døden.

Presten Buchholzer sa kort fyrr han døydde, då han hadde teke imot sakramen-tet: »Kvifor skulde eg vera rædd for døden? Eg har honom i mitt hjarta som har vunne over døden. Herre Jesus, eg er mett av dette

livet og lengtar etter det ævelege liv. Tak du imot mi ånd.«

Biskop Cyprian som leid martyrdøden i 250 e. Kr. væpna martyrane med den heilage nattverden fyrr dei skulde til pinsle og død, og sa: »No er de fullt trøysta. Gå no i Guds namn. Denne maten vil styrkja dykk so, at de for Kristi skuld tolmodige og med glede kan lida all pine og smerte.« — Soleis er det, at ein og i våre dagar gjev sakramentet til dei som skal døy, »berettar« dei. Det er fordi dei ikkje skal verte trøytt på den siste vandring, men liksom Elias, styrkt av den mat som engelen hadde gjeve han, gjekk 40 dagar og 40 næter gjennom øydemarki til Guds berg, Horeb, so skal dei og få ny kraft og trøyst til den siste striden når dei skal gå frå jordi og til himmelen.

Hertug Johan Georg av Meklenburg døydde i 1675. Då han hadde teke imot absolsjonen bad dei dette salmeverset for han:

Om jeg enn fra dig er veket,
atter kommer jeg til dig,
oss har dog din sønn forliket
ved sin død så smerterig.
Jeg ei nekter skylden min,
større er dog nåden din,
ja langt større enn de synder
som jeg alltid i mig finner.

Då sa han: »Lat meg få be dette gode verset åleine«, og gjorde det med ihoplagde hender og augo lyfte mot himmelen fulle av tårer. Då han so hadde fått Herrens lekam og blod, sa han til presten: Då eg var ein liten gut lærde eg i katekisma: »*Der forlating for synden er, der er liv og sæle.*« No har eg ved deg fått syndsforlating frå Gud, difor har eg og liv og sæle og på det vil eg døy.

Claus Frimann. IV.

(Forts.)

Efter visitasen i 1799 hører vi ikke mere om nogen strid mellem Frimann og menigheten. Da biskop Brun næste gang kom til Davik, 1803, var der ingen klage, og Frimann preket om Kristus som vårt eksempel »alt utdraget av teksten, grundig eksegetisk, oppbyggelig«. Sin siste visitas holdt Brun i Rugsund kirke i 1807. Det ser ut som om et av klagepunktene fra 1798, at annek-

kirken var »i forakt« må ha trådt frem for Claus Frimann, da han ved denne leilighet preket over Mark. 1, 38—39. »Han sammenlignet«, sier biskopen, »de mindre byer med våre annekskirker og mig som visitator — i dypeste ærbødighet — med Kristus. Han utledet ordet »sokn« riktig av »søke« og kalte anneksene for yngre søstre av hovedkirken som den eldste, ikke blott fordi den var først bygget, men også fordi den var mest bekjent og samlet den største menighet i sig. Av alt utdrog han noget som var godt å høre og oppbyggelig, og jeg var under hele prekenen lutter øre.« Frimann må ellers ikke ha hatt noget synderlig ry som predikant. Biskop Pavels sier ved sin visitas i Davik at han fant sin forventning overtruffen, så den har vel ikke vært så stor. (Om denne visitas er fortalt i Kirkebladet nr. 38).

I 1800 blev han prost i Nordfjord, og på Bruns anbefaling blev han i 1812 utnevnt til ridder av Dannebrogordenen. Biskopen skrev til kanseliet: »Jeg visste ikke og vet ennu ikke om det var passende å anmelde noget gammelt såsom: En Claus Frimann sogneprest til Daviken, hvis celebritet som Norges første lyriske dikter var offentlig bekjent, men nu foreldet. Olding allerede synger han vel ikke mere, men hans mesterlige almuesange vedblir ennu å virke god stemning hos menige mann og å latterliggjøre en og annen før aktet og yndet fordom. Men om sådant kvalifiserer til allernådigst utmerkelse, innstilles underdanigst.« Da Brun på samme tid fikk kommandørkorset skrev Frimann et malmfullt lykkønskingsdiikt til den biskop som han hadde så meget å takke for fra tidligere.

Frimann blev sittende i embedet like til 1822, efter at han året før hadde feiret sitt 50-årsjubileum som prest. Han bestyrte dog kallet til 1825, da den utnevnte eftermann, Jordan, døde før han fikk overta embedet. Samme år han tok avskjed flyttet han fra prestegården til Frimannslund, hvor han hadde innrettet sig et alderdomshjem. Mange nøt her godt av den gamle dikters gjestfrihet. Han døde den 11. oktober 1829, og er begravet på Davik kirkegård.